
KUNSTEDUCATIE

SAMENVATTING

TEKST 1: SKIP DE GIDS, NEEM EEN KIND

In iedere culturele instelling is er tegenwoordig een kinderaanbod. Vaak is het slechts een aanvulling op het aanbod. Bij MAC's is het juist een volledig cultureel programma. In het museum wordt je aandacht eerst naar de blik zelf getrokken, naar de onbevooroordeeldheid van kinderen. Het kind wordt gezien als de pedagoog in de expositie. Hun blik wordt gezien als leerrijk.

In heel veel musea is er een educatief programma, maar de uitwerkers ervan krijgen vaak te weinig ruimte. In het museum wordt erna gestreefd om ieder kind aan te zetten tot een individueel parcours. Kunstervaringen kunnen helpen te reflecteren over moeilijke situaties in het leven. Volgens sommigen is het nut van kunst ook het leren omgaan met kwetsbaarheden.

In de expositie wordt kunst afgebeeld als deel van de wereld. Le Grand Atelier toont aan hoe naar kunst gekeken moet worden: als een nieuwsgierige verkenning. Er is momenteel een overproductie van kunst, hierdoor verliest de beleving van cultuur aan intensiteit.

TEKST 2: KUNSTEDUCATIE: HET DUBBELE VAN DE HELFT

Educatie in kunsteducatie staat voor het kunnen leren van met en over kunst. Het belang van kunsteducatie is groot. Er zijn een aantal instellingen die gesubsidieerd worden binnen het kunstendecreet: culturele jeugdorganisaties, educatie musea diensten en deeltijdsonderwijs instellingen. Elk hebben ze hun eigen werking en doelpubliek. Volgens Hillaert heeft enkel de kunsteducatieve instellingen een scherpe blik op de kunsten, maar dit blijkt te scherp door de bocht. Tussen de verschillende instellingen zijn er heel wat gelijkenissen. Naast deze gesubsidieerde instelling, hechten ook andere instellingen en organisaties veel belang aan kunsteducatie (bv. Amateurkunsten, bibliotheken, cultuurcentra...). Kunsteducatie is levenslang leren geworden. Kunst op zich is niet veel, er moet betekenis aan gegeven worden. Het is wel belangrijk dat kunsteducatie niet te belerend wordt (ik wil jou nu dit bijbrengen). Er moet rekening gehouden worden met de kenmerken van de kijker, gelukkig gebeurt dit in vele hedendaagse educaties. De kennis en het leiden tot in een kunsteducatie is belangrijk. Er zijn steeds andere kijkers, maar het einddoel moet in grote lijnen steeds dezelfde zijn en bereikt worden. Kunsteducatie moet een legitieme plaats krijgen binnen de einddoelen van het onderwijs en de samenleving in zijn geheel.

VERWERKING

EIGEN ERVARING

Ik weet nog dat ik in het lager en het middelbaar naar enkele kunsteducaties met school heb gevolgd, maar veel weet ik daar niet meer van. Ik weet nog dat een ervan doorging ergens in een museum in een oude mijnsite, maar over de inhoud ervan, weet ik niets meer.

Mijn uitdagingen voor het begeleiden van een kunsteducatie ligt hem volgens mij in de expertise in de kunsten. In het begeleiden van leerprocessen heb ik al enige ervaring, zowel met kinderen als met volwassenen, met of zonder beperking. Maar met kunst, daar heb ik nog helemaal niet veel ervaring mee. In het zesde middelbaar had ik is esthetica. In dat vak zagen we verschillende kunststijlen en hun kenmerken. Op zich wel een interessant vak, maar een zeer ongemotiveerde en droge leerkracht. Van die lessen heb ik dus ook niet veel opgestoken. Veel kunstkennis heb ik helemaal niet, dus daar ligt voor mij een grote uitdaging moet ik kunsteducaties moeten ontwerpen en begeleiden!

Moest ik morgen aangenomen worden in een museum, dan zou ik volgende inhoudelijke accenten leggen.

Ik zou sterk toespitsen op het ontdekken en het leren kennen van kunst in plaats van het vinden van dé betekenis van het kunstwerk, de expositie... . Naar hetgeen ik nu reeds uit de teksten heb geleerd en naar mijn eigen gevoel lijkt dit me een manier waarmee je het breedste publiek kunt bereiken. Doordat het gaat om ervaringsgericht verkennen/ontdekken zijn er lagere drempels om deel te nemen bij de educatie. Doordat je niet weet in welk museum de aanstelling gebeurd en welke kunsten zij daar juist exposeren of hoe ze te werk gaan, vind ik het wel moeilijk om dit aan concrete acties te koppelen, maar hier zijn enkele grote richtlijnen. Reeds bij de inkom van het museum zou ik reeds een teaser plaatsen. Ik zou een groot bord plaatsen met allemaal close-ups van voorwerpen uit het museum, afgewisseld met woorden in verschillende lettertypes en kleuren. Dit om de aandacht al wat te trekken. Doorheen het museum zou ik werken met kleuren en licht. Dit omdat dit de uit zichzelf reeds gevoelens en emoties loswerkt. Doordat de kunstwerken tussen deze kleuren opgesteld staan, hoop ik dat dit ervoor zorgt dat meer met gevoel naar de kunstwerken wordt gekeken dan met rede en logica. Als je wil bekomen dat mensen nieuwe zaken ontdekken in en door kunst, is het volgens mij belangrijk dat ze niet gaan vergelijken met het dagelijks leven of gaan logische redeneringen maken. Daarom zou ik naast het werken met kleuren en licht ook gekende voorwerpen zoals vuilbakken, brandblusapparaten, liften, trappen, deuren op een niet traditionele manier willen inkleden. Dit door gebruik te maken van andere materialen, ander kleuren of zelfs andere

vormen (bijvoorbeeld een hartvormige vuilbak of een deur beplakt met kranten...). Daarnaast zou ik om de reflectie en het denkproces wat op gang te brengen tussen kunstwerken, in het midden van de grond of op het plafond vragen hangen die polsen naar de eigen mening van de kunstwerken, naar eigen ideeën bij het zien van bepaalde kunstwerken... . Als er films of documentaires afgespeeld zouden worden in het museum zou ik deze op het plafond laten projecteren met matten of matrassen op de vloer. Door deze andere manier van kijken, ga je volgens mij ook anders naar het beeldmateriaal kijken en andere conclusies trekken. Op het einde van het museum zou ik een zeer groot krijtboord plaatsen met verschillende kleuren krijtjes. Hierop zou ik de mensen uitnodigen om hun gedachten te tekenen, neer te schrijven, te kleuren... over hun bezoek aan het museum. Door de verschillende tekeningen, teksten, kleuren... van de voorgaande bezoekers kan dit bij de lezer opnieuw nieuwe denkprocessen opwekken en leiden tot nieuwe reflectie.

“Veranderingen binnen het kunstenlandschap beginnen bij de makers, de kunstenaars. Een schouwburg vervult enkel de rol van presentatieplek.”

Het is de kunstenaar die de kunst 'ontwerpt'. Maar kunst die de kunstenaar ontwerpt zal geen culturele waarde krijgen als het binnen het eigen atelier van de maker blijft. Het is door het exposeren en aan de buitenwereld tonen van de gemaakte kunst dat de culturele waarde aan het kunstwerk wordt toegevoegd. In die zin zijn schouwburgen dus juist medebepalend voor het kunstenlandschap. Als zij een kunstenaar niet uitnodigen/toestemming geven hun kunst te exposeren kan de culturele waarde niet ontstaan. Bovenstaande stelling is dus een mes met twee kanten. Volgens mij kan het een niet bestaan zonder het ander en zijn beiden bepalend voor het uitzicht en de veranderingen binnen het kunstenlandschap.